

Poznaj Fundusze Europejskie bez barier

Spis treści:

- [Piszesz projekt](#)
- [Realizujesz projekt](#)
- [Zapoznaj się z dokumentami](#)
  - [Aktualności](#)
- [Program Dostępność Plus](#)

Piszesz projekt

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zasada ta, w ramach funduszy europejskich na lata 2014-2020 wprowadza w życie zapisy przyjętej przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Dostępne fundusze europejskie są szansą na postęp i rozwój dla wszystkich obywateli, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Dostępne, czyli ze wszystkich produktów Twojego projektu mogą korzystać wszystkie osoby zainteresowane w tym także osoby z niepełnosprawnościami.

Tworząc swój projekt obowiązuje Cię koncepcja projektowania uniwersalnego.

Oznacza to, że produkty, otoczenie, programy i usługi, powinieneś tworzyć w taki sposób, aby służyły jak największej liczbie osób. Wszystkim osobom, które mają

różne potrzeby funkcjonalne, wynikające np. z otyłości, kontuzji, ciąży, czy z okazałego wzrostu. W tym także osobom starszym czy rodzicom z wózkami dziecięcymi.

Jest to możliwe przez zastosowanie **Standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020**. Standardy te są załącznikiem nr 2 do „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”.

Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020.

Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 dotyczą tylko produktów, które są przedmiotem Twojego projektu. Dokument ten składa się z sześciu standardów:

- standard szkoleniowy (szkolenia, kursy, warsztaty, doradztwo),
- standard edukacyjny,
- standard informacyjno – promocyjny,
- standard cyfrowy,
- standard transportowy,
- standard architektoniczny.

Standardy te powinieneś uwzględnić przy tworzeniu projektu.

Pamiętaj proszę, aby w Twoim projekcie nie pojawiła się sytuacja, że dostępna sala edukacyjna znajduje się w niedostępnym budynku.

Standard szkoleniowy (szkolenia, kursy, warsztaty, doradztwo):

Zawiera przykładowe usługi i usprawnienia, które mogą być świadczone na rzecz

osób z niepełnosprawnościami.

Zawiera przykładowe bariery w otoczeniu, na które mogą napotykać osoby z niepełnosprawnościami.

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu szkoleniowego, które będą Cię obowiązywać:

- w przypadku osób z niepełnosprawnością intelektualną, powinieneś zapewnić materiały w języku łatwym do czytania lub w innych wersjach alternatywnych np. w formie rysunku;
- w przypadku osób z niepełnosprawnością ruchową, jeśli nie ma innej możliwości, powinieneś zapewnić transport tej osoby na miejsce realizacji projektu, zamontować podjazdy lub zmienić miejsce realizacji projektu;
- w przypadku osób głuchych i słabosłyszących, powinieneś zapewnić tłumacza na język migowy, np. przez zakup sprzętu, programu niezbędnego do tłumaczenia na język migowy na odległość ([strona tłumaczenia na język migowy na odległość](#)).

Przykłady dobrych praktyk:

Na etapie rekrutacji, informujesz lokalne organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami o planowanej realizacji projektu.

Przy wyborze sposobu komunikacji z uczestnikami projektu uwzględnij, co najmniej dwa różne kanały sensoryczne (zmysł wzroku, zmysł słuchu).

Standard informacyjno – promocyjny:

Jeśli organizujesz działania informacyjne, promocyjne powinieneś zastosować niniejszy standard. Nie powinieneś wykorzystywać w swych działaniach przekazu dyskryminującego, ośmieszającego bądź utrwalającego stereotypy ze względu na

niepełnosprawność czy takie przesłanki jak płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, wiek, orientację seksualną.

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu informacyjno-promocyjnego, które będą Cię obowiązywać:

- powinieneś zapewnić dla osoby z niepełnosprawnością wsparcie asystenta;
- powinieneś zapewnić co najmniej dwa kanały kontaktu z uczestnikiem (e-mail, telefon, media społecznościowe), a także mapy z dojazdem do miejsca realizacji projektu;
- powinieneś zapewnić dostępność parkingu, w tym miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami, a także udzielać informacji dotyczących dostępności miejsca (budynku), w którym ma się odbyć wydarzenie;
- powinieneś zapewnić dostępność budynku w którym organizujesz dane wydarzenie. Jeśli w budynku są schody, to powinieneś zapewnić alternatywną formę dostępu, tj. windę, podjazd, platformę przyschodową, wózek schodowy ręczny wraz z przeszkolonym w jego obsłudze personelem;
- powinieneś zapewnić przystosowane toalety na kondygnacjach dostępnych dla osób z niepełnosprawnością, i o ile to możliwe na korytarzach nie powinno być wystających gablot i innych elementów utrudniających poruszanie się.

Przykłady dobrych praktyk:

Jeśli na spotkaniu informacyjno-promocyjnym zapewniasz tłumacza na język migowy, wówczas miejsce dla niego wyznaczone powinno gwarantować, że będzie on dobrze widoczny i dobrze słyszalny.

Pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie spotkań, za obsługę techniczną czy też wolontariusze powinni być przeszkoleni z zasad komunikacji i właściwego zachowania wobec osób z niepełnosprawnościami.

Standard edukacyjny:

Pamiętaj, że w każdej placówce edukacyjnej mogą pojawić się osoby z niepełnosprawnością (uczniowie, pracownicy lub odwiedzający) i powinieneś to uwzględnić w projekcie.

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu edukacyjnego, które będą Cię obowiązywać:

- powinieneś zapewnić przestrzeń, która uwzględni specyficzne potrzeby uczestników projektu. Przykładem będą tutaj dywany i wykładziny trwale przymocowane do podłoża, łagodne oświetlenie pomieszczeń, które nie migocze i nie generuje hałasu;
- powinieneś zapewnić dostosowanie wyposażenia klas i innych sal edukacyjnych do specyficznych potrzeb uczestników projektu. Będą to np. stoliki umożliwiające podjechanie wózkami, meble z regulowaną wysokością, jednobarwne matowe kolory blatów;
- jeśli Twój projekt zakłada doskonalenie kompetencji powinieneś uwzględnić co najmniej jeden z następujących czterech obszarów tematycznych:
- obszar **stereotypy i uprzedzenia**. To konfrontacja uczestników ze schematycznym własnym myśleniem, obalaniem mitów i stereotypów, a w zamian proponowanie racjonalnych wyjaśnień,
- obszar **doświadczenia konsekwencji związanych z niepełnosprawnością**. Umożliwienie wczucia się w rolę osób z niepełnosprawnościami. Pozwoli to na dostrzeżenie przez uczestników potrzeb i barier z jakimi spotykają się osoby z niepełnosprawnością,
- obszar **komunikacja oraz strategie nauczania dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami**. Udzielanie wskazówek jak wspierać w konkretnych sytuacjach osoby z niepełnosprawnościami, na przykład w konfliktach,
- obszar **nowoczesne technologie wspierające**. Pokazanie roli technologii w edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Przykłady dobrych praktyk:

Osoba z wadą wzroku powinna mieć możliwość wyboru najbardziej dogodnego miejsca w sali. I tak na przykład osoba cierpiąca na światłowstręt będzie potrzebować

miejsca zacienionego, natomiast osoba słabowidząca miejsca przy oknie, miejsca z dodatkowym oświetleniem.

W placówce edukacyjnej powinieneś zapewnić miejsce do przechowywania i ładowania specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego (np. wózki, pionizatory).

Standard architektoniczny:

Standard ten zawiera szczegółowe zalecenia dla budynków, miejsc organizacji projektu czy stanowisk postojowych dla samochodów osób z niepełnosprawnościami.

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu architektonicznego, które będą Cię obowiązywać:

- powinieneś zapewnić miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami. Miejsca takie muszą mieć nawierzchnię pełną (bez otworów). W przypadku innej nawierzchni powinny być po obu stronach miejsca parkingowego, pasy wyłożone nawierzchnią pełną o szerokości 1 m. Miejsca te powinny mieć połączenie z najbliższym chodnikiem;
- powinieneś zapewnić przestrzeń wokół głównego wejścia do budynku. Przestrzeń, która zapewni swobodę poruszania się osobom z niepełnosprawnościami;
- powinieneś zapewnić oznakowanie drzwi w sposób kontrastowy w stosunku do otoczenia;
- powinieneś wprowadzić elementy ułatwiające samodzielną orientację, poruszanie się oraz znalezienie drogi do celu (oznaczenia, piktogramy).

Przykłady dobrych praktyk:

W budynkach o użyteczności publicznej powinny znajdować się tabliczki informujące o funkcji jakie pełnią kolejne pomieszczenia. Tabliczki powinny być w formie wizualnej oraz dotykowej (alfabet Braille'a).

W przestrzeniach wymagających pokonywanie znacznych odległości powinieneś zapewnić miejsca siedzące np. ławki. W przypadku wnętrza budynku odległość ta wynosi nie rzadziej niż co 30 metrów, a na terenach zewnętrznych co 50 metrów. Miejsca siedzące powinny być w pobliżu ciągów komunikacyjnych, ale nie bezpośrednio na nich.

Standard cyfrowy:

Standard ten dotyczy serwisów internetowych, aplikacji desktopowych, aplikacji mobilnych, dokumentów elektronicznych, multimediiów, sprzętu informatycznego ogólnego oraz szczególnego przeznaczenia. Wszystkich tych zasobów cyfrowych, które będą tworzone w ramach projektu.

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu cyfrowego, które będą Cię obowiązywać:

- zdjęcia, rysunki, schematy i inne treści nietekstowe powinieneś uzupełnić o tekst alternatywny. Czyli opis zawierający wszystkie istotne dla użytkownika informacje, na przykład dane widoczne w wykresie czy opis okolicy widocznej na zdjęciu;
- umieszczone nagrania dźwiękowe (przemówienia, wywiady) powinieneś uzupełnić o tekst zawierający informacje przedstawione na nagraniach wraz z opisem istotnych dźwięków, takich jak na przykład oklaski, śmiech, odgłosy tła;
- ważne informacje zawarte w tekście powinieneś wyróżniać także tekstowo poprzez umieszczenia komunikatu np. *uwaga ważne*. Kolor nie może być jedynym wyróżnikiem.

Osoby z niepełnosprawnościami nie są jedynymi osobami, które potrzebują tego, by informacje zamieszczane w Internecie były dostępne. Dostępność dotyczy wszystkich użytkowników bez wyjątku. Osoba, która ma przemęczony wzrok nie różni się, aż tak bardzo od osoby trwale niedowidzącej. Dla obu tych użytkowników zastosowanie kontrastu, na przykład tekstu w stosunku do tła, jest bardzo

ważne.

Przykłady dobrych praktyk:

Jeśli na Twojej stronie internetowej funkcje „szukaj” pełni rysunek lupy, wówczas powinieneś zamieścić tekst alternatywny, który będzie zawierać etykietę opisującą tą funkcję. Przycisk wyszukiwarki powinien mieć etykietę „Szukaj”, a nie „Lupa”.

Na stronie internetowej żaden film ani dźwięk nie powinien być odtwarzany automatycznie. Funkcje te może uruchomić jedynie użytkownik Twojej strony internetowej, na przykład za pomocą przycisku odtwarzania.

Standard transportowy:

Standard ten jest skierowany przede wszystkim do projektów realizowanych w ramach EFRR. Realizując projekt powinieneś zapewnić dostępność swych produktów dla osób z niepełnosprawnościami oraz o ograniczonej możliwości poruszania się w takich obszarach jak:

- obszar infrastruktury komunikacji publicznej,
- obszar infrastruktury transportu kolejowego,
- obszar taboru miejskiego (trolejbusy, tramwaje, autobusy, metro).

I tak przedstawiamy kilka przykładowych zapisów Standardu transportowy, które będą Cię obowiązywać:

- powinieneś zapewnić możliwość swobodnego poruszania się w miejscach publicznych poprzez wykonanie: pochylni, wind, podnośników, parkingów, tras bez przeszkód, ścieżek prowadzących, stref zagrożenia, pasów dotykowych i ostrzegawczych;

- powinieneś zapewnić możliwość swobodnego korzystania ze środków transportu publicznego poprzez: stosowanie obniżenia podłogi, eliminację stopni, wyposażenie pojazdów w podnośniki dla osób poruszających się na wózkach, stosowanie poręczy, kasowników i automatów na odpowiedniej wysokości;
- powinieneś zapewnić nieskrępowany i skuteczny dostęp do wszelkiej informacji: rozkładu jazdy, kierunku jazdy i stacji/przystanków pośrednich, topografii punktu komunikacyjnego, lokalizacji zagrożeń, kierunku poruszania się. Informacje muszą uwzględniać ograniczenia widzenia oraz słyszenia.

Przykłady dobrych praktyk:

Wejście do budynku: tam, gdzie to możliwe technicznie i zgodne z przepisami przeciwpożarowymi powinny zostać zainstalowane drzwi automatyczne rozsuwane o szerokości minimum 90 cm przy jednym skrzydle.

Urządzenia na chodniku, w szczególności podpory znaków drogowych, słupy oświetleniowe itp. oraz reklamy powinny być umieszczone tak, aby pozostało wolne przejście o szerokości minimum 150 cm i wysokości minimum 200 cm.

Szczegółowe informacje na temat tego, jakie wymagania dotyczące dostępności musisz spełnić znajdują się w dokumentacji konkursowej.

W przypadku wszelkich wątpliwości proszę o bezpośredni kontakt pod nr telefonu 71 776 96 19 (zakres EFS) lub 71 776 95 85 (zakres EFRR).

[Powrót do spisu treści](#)

Realizujesz projekt

Mechanizm racjonalnych usprawnień

Jeśli w momencie realizacji Twojego projektu pojawią się osoby ze specjalnymi potrzebami, których nie przewidziałeś, wówczas możesz skorzystać z mechanizmu racjonalnych usprawnień. Pozwoli Ci to na pokrycie kosztów jakie poniesiesz na dostosowanie produktu do potrzeb danej osoby.

I tak przedstawiamy kilka przykładów mechanizmu racjonalnych usprawnień, które mogą pojawić się w Twoim projekcie:

- wynajęcie transportu dla osoby z niepełnosprawnością,
- dostosowanie infrastruktury komputerowej dla osoby ze specjalnymi potrzebami,
- sfinansowanie usługi asystenta dla osoby z trudnościami w poruszaniu się,
- sfinansowanie usługi asystenta tłumaczącego na język migowy.

Taki koszt dostosowania produktu do potrzeb uczestnika projektu/personelu projektu z niepełnosprawnością może wynieść maksymalnie 12 000 zł. brutto na osobę.

[Powrót do spisu treści](#)

Zapoznaj się z dokumentami

Proszę zapoznaj się z dokumentami, które gwarantują osobom z niepełnosprawnościami pełny dostęp do projektów unijnych.

Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych

- [Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych](#)
- [Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych – język łątwy](#)

Celem **Konwencji** jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami.

Konwencja podkreśla znaczenie koncepcji uniwersalnego projektowania, która zapewnia dostępność dla wszystkich użytkowników.

Agenda działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

- [Agenda działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020](#)
- [Agenda działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020](#)

Celem **Agendy** jest stworzenie zdolności administracyjnych umożliwiających wdrożenie polityki równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn w odniesieniu do EFSI (Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne).

Wytyczne w zakresie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla

osób z niepełnosprawnościami oraz zasada równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

- [Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014–2020](#)
- [Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014–2020](#)

Wytyczne to dokument, który ma usprawnić koordynację i jednolity sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn przez instytucje uczestniczące w realizacji programów na wszystkich etapach realizacji m.in. programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji. Wytyczne są skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów w latach 2014-2020 i mają zastosowanie we wszystkich krajowych i regionalnych programach operacyjnych na lata 2014 – 2020.

- [Załącznik nr 1 Standard minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS](#)
- [Załącznik nr 1 Standard minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS](#)

Standard minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS. Załącznik ten stosuje się do oceny realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jest to zestaw 5 zagadnień, które pomogą ocenić czy wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w zaplanowanych działaniach.

- [Załącznik nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020](#)
- [Załącznik nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020](#)

Standard dostępności dla polityki spójności 2014-2020. Załącznik ten zobowiązuje wnioskodawcę do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projekcie i efektów powstały z realizacji projektu.

Dowiedz się więcej:

W związku z nowymi przepisami:

- ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2019 r. poz. 1696),
- ustawą z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 848),

Instytucja Zarządzająca RPO WD 2014-2020 informuje co następuje:

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obowiązuje od 20 września 2019 r.

Nakłada ona obowiązek spełnienia przez podmioty publiczne wymagań w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.

W art. 6 tej ustawy zostały określone minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności:

1. architektonicznej, które obejmują:

- zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni

komunikacyjnych budynków,

- instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,
- zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- zapewnienie dostępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich ratowania w inny sposób.

2. Informacyjno-komunikacyjnej, które obejmują:

- obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się,
- instalacje urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie,
- zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywany maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
- zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

3. cyfrowej, zgodnie z ustawą z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Wymienione minimalne wymagania dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej, stanowią uzupełnienie wymogów zawartych w „Standardach dostępności dla polityki spójności 2014-2020” będące załącznikiem nr 2 do „Wytucznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”.

Natomiast ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, obowiązująca od 23 maja 2019 r. odwołuje się do specyfikacji WCAG 2.1 i rozszerza wymagania zawarte w „Standardach dostępności dla polityki spójności 2014-2020” (standardy te

dotyczyły specyfikacji WCAG 2.0).

Aktualizacja standardu WCAG została przygotowana z myślą o trzech grupach użytkowników:

- osób słabowidzących,
- osób z problemami poznawczymi,
- użytkowników urządzeń mobilnych.

Uwzględnia również nowe technologie asystujące i nowoczesne sposoby na interakcję użytkownika z urządzeniem i interfejsem.

Najważniejsze zmiany wprowadzone standardem WCAG 2.1 w porównaniu do wersji 2.0:

1. Wytyczna 3.5, która uwzględnia nowe sposoby na wprowadzanie danych w zakresie interakcji użytkownika z interfejsem, zwłaszcza dotykowym (to odpowiedź na potrzeby osób mających problemy z koordynacją dotyku, wykonywaniem skomplikowanych gestów itp.). Uwzględnia nowe metody wprowadzania danych, nie tylko za pomocą klawiatury fizycznej i wirtualnej oraz głosu, ale także za pomocą wirtualnej klawiatury Braille'a i pisma ręcznego.
2. Obowiązek tworzenia tekstu dla osób słabowidzących, który będzie się poprawnie zawijał i powiększał, a grafika powinna posiadać odpowiedni kontrast.
3. Ze względu na potrzeby osób z problemami poznawczymi uwzględniono takie projektowanie formularzy, aby poprawiały wprowadzane dane, o ile to tylko możliwe.
4. Uwzględniono najnowsze urządzenia mobilne, których interfejs można obsługiwać zarówno w układzie poziomym, jak i pionowym. Wprowadzono obowiązek opcjonalnego wyłączania dodatkowych czujników, aby np. osobie ze spastycznościami nie uruchamiała się funkcja wymagająca potrząsania. Zawarto również klika wskazówek dla osób tworzących interfejsy, aby pamiętali o użytkownikach mających mniejszą sprawność manualną.

Rekomendujemy wszystkim beneficjentom i wnioskodawcom stosowanie rozszerzonego standardu WCAG 2.1 w realizowanych obecnie i w przyszłości projektach, zgodnie z zapisami wspomnianej ustawy.

Więcej informacji na temat ustawy i wytycznych WCAG 2.1

[WCAG 2.1](#)

[Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych](#)

[Ustawa o dostępności cyfrowej tłumaczona na PJM](#)

[Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami](#)

[Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami tłumaczona na PJM](#)

Na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej został sporządzony przez Spółdzielnię Socjalną FADO, Poradnik pod nazwą „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”

[Jak-wdrażać-Ustawę-o-zapewnieniu-dostępności](#)

Poradnik wyjaśnia w jaki sposób należy zapewnić dostępność w instytucjach publicznych wszystkim, którzy potrzebują różnych rozwiązań architektonicznych czy organizacyjnych, aby na równi z innymi osobami móc korzystać z usług publicznych.

Treść dokumentu jest przedstawiona w formie przystępnej wizualnie i językowo. Wyjaśnia zapisy ustaw, podaje przykłady dobrych rozwiązań, a także podstawowe informacje dotyczące poszczególnych typów niepełnosprawności oraz wskazówki, w jaki sposób odpowiadać na potrzeby każdej z nich.

Ważne:

Beneficjenci są zobowiązani w aktualnie realizowanych i planowanych projektach, w odniesieniu do wydatków kwalifikowalnych, do stosowania:

- Wytycznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

wraz z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa (jeśli dotyczy):

- Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

[Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania Funduszy Europejskich 2014 – 2020 – wersja interaktywna](#)

[Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania Funduszy Europejskich 2014 – 2020- wersja kontrastowa](#)

[Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania Funduszy Europejskich 2014 – 2020 – wersja z tłumaczem języka migowego](#)

Poradnik skierowany jest do osób zaangażowanych w realizację programów operacyjnych w Polsce. Poradnik przedstawia narzędzia, które można wprowadzić szybko i skutecznie do projektu.

[Dostępność serwisów internetowych – dobre praktyki w projektowaniu serwisów internetowych](#)

[Europejskie standardy przygotowania tekstu łatwego do czytania i zrozumienia](#)

[E-podręcznik dostępny dla wszystkich](#)

[Dostępne wydarzenia w praktyce](#)

[Praktyczny poradnik savoir-vivre wobec osób niepełnosprawnych](#)

W przypadku opracowywania strony internetowej samodzielnie przez organizatora wydarzenia, na stronach Polskiej Akademii Dostępności i Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni można pobrać bezpłatne szablony:

- z dostępnym systemem do zarządzania treścią (cms) strona www Polskiej Akademii Dostępności ([link: Polska Akademia Dostępności](#))
- do najpopularniejszych cms-ów (WordPress, Quick.cms, Joomla) strona www Forum Dostępnej Przestrzeni ([link: Forum Dostępnej Przestrzeni](#)).
- Jeśli wykonanie strony internetowej jest zlecane firmie zewnętrznej można skorzystać z [Mapy Dostępności opracowanej](#) przez Szerokie Porozumienie na Rzecz Umiejętności Cyfrowych.

Odwiedź portale poświęcone tematyce osób z niepełnosprawnością.

[Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych](#)

[Inwestycje dla wszystkich](#) – wyniki audytu projektów architektonicznych, transportowych i informatycznych.

Aktualności

Komunikat

W dniu 25.02.2021 r. została opublikowana Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu **Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030**.

Celem głównym **Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030** jest włączenie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w **Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych**. Cel ten będzie realizowany w ośmiu obszarach:

1. **Niezależne życie** – w obszarze tym zaplanowane zostały działania, które obejmują obszary życia społecznego i mają na celu zapewnienie realizacji tego fundamentalnego dla osób z niepełnosprawnościami prawa jakim jest niezależne życie. Wymaga to wdrożenia wielu zmian w polskim prawie, obejmujących m.in. Kodeks cywilny i Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Jak również wprowadzenie systemowych rozwiązań w obszarze usług społecznych wspierających osoby z niepełnosprawnościami w oparciu o proces deinstytucjonalizacji tj. działania mające na celu stworzenie systemu

usług środowiskowych (asystencja osobista i opieka wytchnieniowa).

2. Dostępność – w obszarze tym zaplanowane zostały działania mające na celu poprawę dostępności w przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami oraz poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami w zakresie mobilności. Szereg działań przewidzianych w ramach tego priorytetu realizowanych będzie przez **Program Dostępność Plus**
3. Edukacja – w obszarze tym zaplanowane zostały działania skierowane na rozwijanie zdolności systemu edukacyjnego do odpowiadania na potrzeby uczących się osób z niepełnosprawnościami w sposób, który zapewni ich przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania i włączenia do społeczeństwa.
4. Praca – w obszarze tym zaplanowane zostały działania zwiększające aktywność zawodową i możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
5. Warunki życia i ochrona socjalna – w obszarze tym zaplanowane zostały działania obejmujące zwalczanie ubóstwa osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych.
6. Zdrowie – w obszarze tym zaplanowane zostały działania w zakresie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami opieki zdrowotnej, dostępu do usług i programów zdrowotnych biorących pod uwagę ich szczególne wymogi i potrzeby w zakresie profilaktyki zdrowotnej, zapobiegania wtórnym powikłaniom i pogorszeniu stanu zdrowia, rehabilitacji medycznej oraz optymalizacji jakości funkcjonowania
7. Budowanie świadomości – w obszarze tym zaplanowane zostały działania mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa, w tym na poziomie rodziny w kontekście niepełnosprawności. Będą to między innymi działania na rzecz wzmocnienia poszanowania praw i godności osób z niepełnosprawnościami, zwalczanie stereotypów, uprzedzeń i szkodliwych praktyk wobec osób z niepełnosprawnościami, w tym związanych z płcią i wiekiem, we wszystkich dziedzinach życia.
8. Koordynacja – w obszarze tym zaplanowane zostały działania, których celem jest stworzenie ram zapewniających spójność systemu i rozwój współdziałania instytucji zajmujących się problematyką osób z niepełnosprawnościami. Do działań tych należy m.in. reforma systemu orzekania o niepełnosprawności, opracowanie i przyjęcie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami.

Program Dostępność Plus

Program Dostępność Plus:

Program „Dostępność Plus” służy podniesieniu jakości życia i zapewnieniu niezależnego życia wszystkich obywateli, w tym osób starszych oraz osób z trwałymi lub czasowymi ograniczeniami sprawności.

Szacuje się, że nawet 30% społeczeństwa może mieć trwałe lub czasowe ograniczenia ruchu (np. ludzie poruszający się przy pomocy kul ortopedycznych, lasek, balkoników, protez, wózków inwalidzkich) czy ograniczenia w zrozumieniu, osoby niesłyszące, niedowidzące, z trudnościami manualnymi i poznawczymi (na przykład po udarze, chorujący na Alzheimera), kobiety w ciąży, osoby z wózkiem dziecięcym, z ciężkim bagażem oraz słabsze fizycznie, mające trudności w poruszaniu się. Dlatego tak bardzo potrzebne są działania jak **Program Dostępność Plus**.

Działania w Programie **Dostępność Plus** są realizowane za pośrednictwem konkursów i projektów przeprowadzanych w poszczególnych Krajowych Programach Operacyjnych w ramach Funduszy Europejskich zarządzanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Krajowe Programy Operacyjne w Polsce, które służą wdrażaniu Perspektywy 2014 – 2020 to:

- [Program Infrastruktura i Środowisko](#);
- [Program Inteligentny Rozwój](#);
- [Program Wiedza Edukacja Rozwój](#);
- [Program Polska Cyfrowa](#);
- [Program Polska Wschodnia](#);
- [Program Pomoc Techniczna](#).

Szczegółowe informacje na temat Programu Dostępność Plus znajdą Państwo tutaj:
[Dostępność Plus](#)

[Powrót do spisu treści](#)